

AEO Kekripäivät

11.11.2023

Mirjami Lehikoinen,
mirjami.lehikoinen@oaj.fi, 020 748 9628,
@mirjamilehik

Tuen vahvistaminen
on OAJ:n
kärkiteemoista

Koulutuspoliittisia tavoitteita oppimisen tuesta: ammatillinen toinen aste

Yleisiä:

- Turvattava riittävä lähiopetuksen määrä → rahoitus korvamerkittävä
- Seurattava hyvinvointialueiden toimintaa → opiskelijahuollon tehtäviä ei tule siirtyä opettajille
- Turvattava riittävä S2/R2 opetuksen määrä
- Oppivelvollisuusudistuksen toteuttamista seurattava ja tarvittavat korjaustoimet tehtävä

Tuki, erityisopetus- ja opinto-ohjaus:

- Säädetty lailla opiskelijan oikeus tuki- ja osa-aikaiseen erityisopetukseen
- Erityisopettajien määrä (1:200) ja opinto-ohjaajien määrä (1:150)
- Ammatillisten erityisopettajien määrää lisättävä ja erityisopettajien roolia vahvistettava
- TUVA:ssa varmistettava riittävä erityinen tuki ja opinto-ohjaus

Ammatilliset erityisoppilaitokset:

- Lisättävä ammatillisiin erityisoppilaitoksiin aloituspaikkoja
- Erityisoppilaitosten maantieteellisestä kattavuudesta ja hakeutumisvaihtoehtojen monipuolisuudesta huolehdittava

[Opetusalan politiikkaa \(oaj.fi\)](#)
[Oppimisen tuki toimivaksi](#)
[Lisää opettajia, erkkoja, opoja – toinen aste](#)
[OAJ lausunto](#)
[valtiovarainvaliokunnalle](#)
[OAJ SiVille](#)
[oppivelvollisuuslausumista](#)

Koulutuspoliittisia tavoitteita: AMK

- Huolehdittava henkilöstön osaamisesta
- Pedagogisesta kelpoisuusvaateesta on pidettävä kiinni.
- Ei voida lisätä aloituspaikkoja ilman rahoituslisäyksiä/ henkilöstölisäyksiä.
- Riittävät perusvalmiudet toiselta asteelta ja nivelvaiheen tiedonsiirto kuntoon.

[Korkeakoulujen merkitys osaajien tuottamisessa](#)
[Budjettiriihi: AMK rahoitus](#)
[Laadukas ammatillinen koulutus antaa valmiudet korkeakouluun](#)

[Arenen hyvä juttu amk-rahoituksesta](#)

HALLITUSOHJELMA JA MITÄ TAPAHTUNUT SEN JÄLKEEN?

Mitä syksyllä tapahtuu?

Hallitusohjelma

- **AMK**
  - Vahvistaa koulutuksen läpäisyä
  - Aloituspaikkamääriä lisätään
- **AMIS**
  - Turvataan...erityisesti oppivelvollisten osalta oikeus...oppimisen tukeen.
  - ”varmistetaan...HOKS”

Vuoden 2024 budjetti

- AMK: 10 miljoonaa (aloituspaikat)
- 10 miljoonaa (perusrahoitus, tki)
- Indeksit säilyvät
- TKI-rahoitusta kasvatetaan yhteensä 280 milj.
- Ammatillinen: 5 miljoonaa (tuen kehittäminen)

Amis:

[Hankeavustusten haku](#) – hakuaika päättyy 15.11.

- Pääpaino kehittämisen tukemisessa

Työryhmät

- [AMK rahoitusmallin uudistaminen \(KK Ohra 2023\)](#)
- [Osaamiskokonaisuudet määrittelyryhmä](#)
- [EU/ ETA-maiden ulkopuolelta tulevien opisk. lukukausimaksut](#)
- [TKI-rahoitussuunnitelma 8 vuodeksi](#)
- [Ammatillinen koulutus OKM:n työryhmä](#)
- [Toisen asteen oppimisen tuen linjaukset](#)

Budjettiehdotukset

KOULUTUKSEN RAHOITUS

OAJ: Lisää opettajia, erityisopettajia ja opinto-ohjaajia lukioihin ja ammatillisiin oppilaitoksiin

20.10.2023 - 12.49 UUTINEN

KOULUTUKSEN RAHOITUS

OAJ: Koulutuksen rahoitus jäljessä muista Pohjoismaista – koulutustaso ei nouse ilman tuntuvia lisäpanostuksia

18.10.2023 - 16.51 UUTINEN

OAJ: Hallitusohjelmassa oikean suuntaiset painotukset oppimisen tuen vahvistamisesta – rahoituksella voidaan saavuttaa kuitenkin vain osa hallitusohjelman kunnianhimoisista tavoitteista

OAJ antoi lausuntonsa eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle. Lausunto käsitteli vuoden 2024 valtion talousarvion lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen hallitusohjelman kirjauksia ja rahoitusta.

20.10.2023 LAUSUNTO

OAJ: Kasvatus ja koulutus välttyy osittain raskailta säästöiltä, mutta rahoitustaso laahaa yhä Pohjoismaihin verrattuna

OAJ on tyytyväinen siihen, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialat jätettiin osittain raskaiden säästöjen ja indeksileikkausten ulkopuolelle. Toisaalta OAJ on tyrmistynyt kaksinaamaiseen politiikkaan, jossa toisella kädellä annetaan, mutta toisella kädellä koulutuksen järjestämisen edellytyksiä heikennetään. OAJ lausui eduskunnan sivistysvaliokunnalle valtion talousarviosta 18.10.2023.

18.10.2023 LAUSUNTO

OKM:n seurantaryhmä

Hallitusohjelman mukaiset tehtävät

- Lukuisia tehtäviä
- Virkakunta valmistelelee esityksiä ja seurantaryhmä kommentoi niitä
- Seuraavassa kokouksessa 27.11. oppimisen tuki

Tärkeimmäksi nostetut asiat ammatillisen koulutuksen kehittämisessä – TOP15

1. Riittävästi aikaa opettamiselle.
2. Riittävät valmiudet aloittaa ammatilliset opinnot
3. Riittävä opettaja ja ohjaaja resurssi
4. Lähiopetusta lisää
5. Lähiopetus + oppimateriaalit kuntoon
6. Sopivat ryhmäkoot
7. Vaativaa tukea tarvitsevat erityisammattioppilaitoksiin
8. Kohdennettu resursointi ja pysyvästi
9. Tuki oppijoille jotta opintojen keskeytyminen vähenee
10. Oikeus tarvittavaan oppimisen tukeen
11. Lähiopetuksessa opiskelua ja ohjausta

12. Kouluihin tarvitaan lisää aikuisia, joilla on aikaa kohdata opiskelijat ja jotka tukevat, kannustavat ja ohjaavat tukitoimien pariin innostavasti
13. Riittävät tukitoimet opintojen etenemiseksi
14. Koulutuksen keskeyttämisen ehkäisyssä yhteisöllisyys ja osallisuus ovat tärkeitä elementtejä
15. Keskeyttämisten ehkäisy: keinoja oman ammattialan löytymiseen tulisi lisätä

Ammatillinen toinen aste

OKM:n toimenpide-ehdotuksia hallitusohjelman mukaisesti

HALLITUS- OHJELMA

- Oppimisen tukea selkeytetään ja tuen ketju yhtenäistetään varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.
- Keskeyttämistä vähennetään määrätietoisesti
- Varmistetaan, että jokainen opiskelija saa HOKS
- Lähiopetus, tuki, työelämässä oppiminen – erityisesti oppivelvolliset

OAJ

- Tuki jatkuu, resurssit kunnossa – ei kolmiportaista tukea
  - [Lisää opettajia, erkkoja, opoja – toinen aste](#)
- Lähiopetus, tuki, työelämässä oppiminen
- HOKS:n määrän lisäksi huomio HOKS:n ytimeen –
  - [HOKS-selvitys \(9.11.\)](#)
  - [HOKS:ia yksinkertaistettava \(AMKE blogi\)](#)

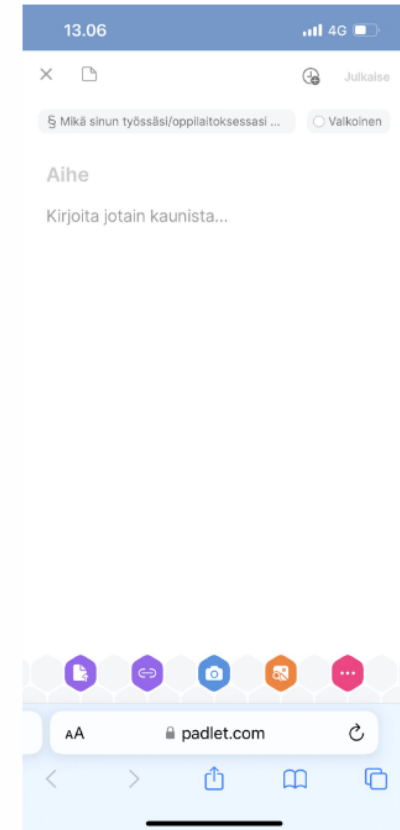
Muuta ajankohtaista

- OAJ:n HOKS-selvitys
- Opiskeluhoolto hyvinvointialueille
- Jatko-opintovalmiudet
- Vaativa erityinen tuki
- Oppilaitosturvallisuus
- Kelalle opintotuen seuranta opintojen edistymisen näkökulmasta

Mikä sinun työssäsi puhututtaa juuri nyt!

- padlet.com/mirjamilehikoin/kekri

Muita HO

Aikuiskoulutustuen ja vuorotteluvapaan

lakkauttaminen

- Koskettaa opetusalaa!
- OAJ:n vetoamus

Määräaikainen työsopimus

- Ei tarvittaisi enää perustella maks. vuoden määräaikaisuuteen
- Jo nyt iso ongelma

Sairaslomapäivän palkattomuus

- Ei koske suoraan meitä, mutta...

Lomautus- ilmoitusaika

- Lyhenisi 7 vuorokauteen

Irtisanomissuojan heikennys

- Riittäisi pelkkä asiallinen peruste (nyt asiallinen ja painava)

Ansiosidonnaisen työttömyysturvan heikennykset

- Työssäoloehdon pidentäminen 6 kk -> 12 kk
- Porrastukset

23.11.

Muuta hyödyllistä

- [Joku Roti ammatillinen!](#)
- [Joku Roti korkeakoulut!](#)

Ammatillinen toinen aste: jatkot Saunassa 14.11.
kello 16.30-17.30

AMK: webinaari 20.11. kello 17-18. Jatkot Saunassa
28.11. kello 16.30-17.30

Kaikki – mm. työkuorma 4.12. kello 17-18
(webinaari), jatkot Saunassa 13.12. kello 17-18.
[Tallenteet: Joku roti! -webinaarit \(oaj.fi\)](#)

- [Haastavat tilanteet](#)
- [Kurinpito ja turvaamistoimet](#)
- [Tekijänoikeuswebinaarit](#)

JOKU ROTI JOKU ROTI JOKU ROTI
JOKU ROTI JOKU ROTI JOKU ROTI
JOKU ROTI JOKU ROTI JOKU ROTI
JOKU ROTI JOKU ROTI JOKU ROTI
JOKU ROTI JOKU ROTI JOKU ROTI
JOKU ROTI JOKU ROTI JOKU ROTI

Tiivistelmä OAJ:n HOKS-selvityksestä 1/2

- **HOKS** = Henkilökohtainen osaamisen kehittämisen suunnitelma. Laaditaan jokaiselle ammatillisen toisen asteen opiskelijalle opintojen alussa ja päivitetään säännöllisesti. V. 2018 reformista lähtien.
- Selvityksen **taustalla** valtuuston aloite, hallitusohjelmakirjaukset ja opettajien pitkään jatkunut huoli hallinnollisen työn lisääntymisestä.
- Selvityksen **tavoitteena** oli laajentaa ymmärrystä HOKS:sta, koota sitä käsittelevää lainsäädäntöä, HOKS:n tietojen keruuta ja opettajien ja koulutuksen järjestäjien suhtautumista HOKS:in.
- Selvitys tehtiin kesällä 2023 **laadullisena tutkimuksena**: opettajien ja koulutuksen järjestäjien haastatteluina, HOKS-lomakkeiden ja ohjeiden analysointina.
- **TULOKSET**
  - **HOKS:in tavoitteet**: HOKS:in tavoitteena on opiskelijan ohjaamisen tukeminen. Lisäksi tavoitteena mm. tiedon keruu rahoitusta ja opiskelija- ja työelämäpalautetta varten, oppivelvollisuuden seuranta ja muut tarkoitukset.
  - **Säätely**: HOKS:ia toteutusta ja siihen kirjattavia tietoja säädellään lukuisilla lailla, asetuksilla ja viranomaisten ohjeilla.
  - **HOKS:in kokeminen**: HOKS on tärkeä tuki ohjaamiselle ja käytännön työlle. Lukuisat HOKS:n tavoitteet, vahva säätely, raskaat opintohallintojärjestelmät, tiedon kirjaaminen yksilöllisesti sekä jatkotiedosiirtotarpeet eHOKS- ja KOSKI-palveluihin, tekevät HOKS:sta kankean ja raskaan ja ohjaavat HOKS:ia väärään suuntaan – pois opiskelijan ohjauksesta.
  - Prosessi vie nykyisellään merkittävästi resursseja. Myös aikapaine ja vastuu, paitsi opiskelijoista, myös lukuisten ohjeistuksien noudattamisesta, kuormittavat opettajia ja koulutuksen järjestäjiä.

Tiivistelmä OAJ:n HOKS selvityksestä 2/2

- **TULOKSET jatkuvat:**

- **HOKS:iin kerätyt tiedot:** HOKS:iin kerättävä tieto opiskelijasta on valtava, usein satoja tietoja opiskelijaa kohden. Tiedon keruuta säädellään eri laeilla ja asetuksilla. Lisäksi oppilaitokset keräävät myös muuta, usein opiskelijan ohjaamisen kannalta tarpeellista tietoa opiskelijan HOKS:iin.

- **JOHTOPÄÄTÖKSET**

- HOKS:ia pitää yksinkertaistaa.

- **Ohjaaville viranomaisille:**

1. HOKS:ia tulee yksinkertaistaa opiskelijan opettamisen ja ohjaamisen kannalta oleellisiin tietoihin – varsinkin niiden opiskelijoiden kohdalla, joilla ei ole aiempaa osaamista.
2. Rahoitukseen tarvittavien tietojen keruuta pitää irrottaa HOKS-prosessista. Tätä on tarkennettava tarkemmin rahoituksen tarkemman tarkastelun yhteydessä.
3. Järjestelmien välinen tiedonsiirto pitää hoitaa kuntoon. On tarpeellista selvittää eHOKS-palvelun tarpeellisuus ja käyttö. Tarkoituksenmukaista on, että koulutuksen järjestäjä siirtää tiedot opintohallintojärjestelmästä vain yhteen järjestelmään. Toiveena on myös ohjaavien viranomaisten ja opintohallintojärjestelmien toimittajien tiiviimpi yhteistyö.
4. Kehittämistyössä pitää huomioida vahvasti oppilaitoksia koskevien määräysten vaikutus opettajiin ja koulutuksen järjestäjiin (esim. työmäärä/tarvittava osaaminen).
5. Viranomaisten ohjeistuksien pitää olla sellaiset, että niissä on mahdollisimman vähän tulkinnanvaraisuutta.

- **Koulutuksen järjestäjille:**

1. Varmistaa riittävät resurssit HOKS-työlle.
2. Arvioida muiden kuin pakollisten kerättävien tietojen tarpeellisuus.
3. Määritellä mitä voidaan automatisoida ja piilottaa tarpeettomia tietoja opintohallintojärjestelmien näkymistä käytettävyyden lisäämiseksi.
4. Määritellä tarvittaessa uudelleen aikarajat HOKS:in laadinnassa. Laki ei määrittele aikarajoja.

Lait
Asetukset
Velvoittavat
ohjeet

Järjestelmät

- Sivukaupalla täytettävää
- Järjestelmät eivät tue ohjaamista

Aikapaine – miten ehdin?

- Tehtävät HOKS:t
- Muut odottavat tehtävät esim. opetuksen suunnittelu
- Ehdinkö määrättyssä ajassa?

Opiskelijan kohtaaminen

Vastuu
painaa

- Ohjaamisesta
  - Kirjausten oikeellisuudesta
- Rahoitus
→ Säännökset

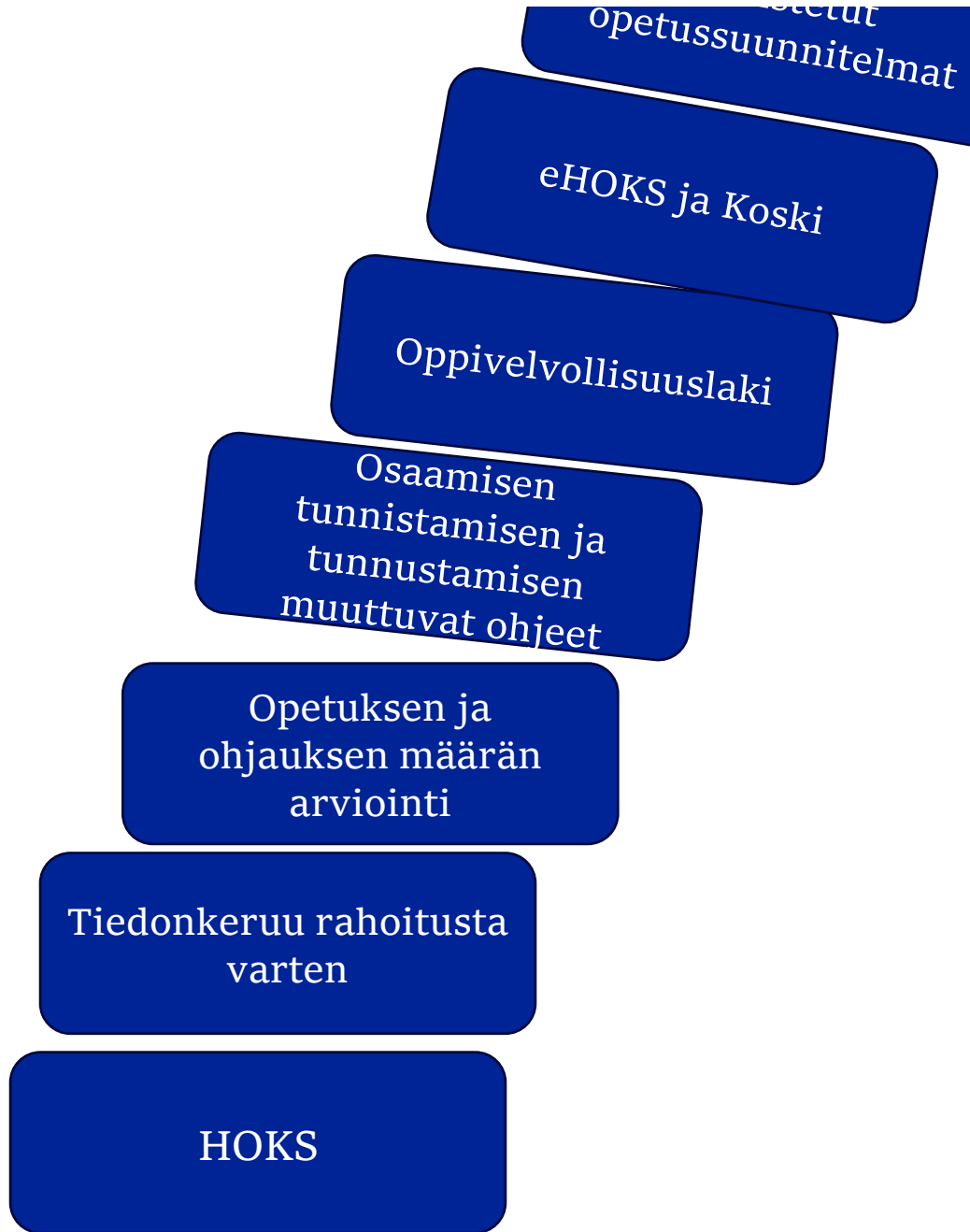
Opiskelijan kohtaamisen pitää olla pääasiassa.
Käytännössä HOKS-prosessissa
Pitää huomioida monta muutakin asiaa.

Osaaminen ja arvot

- Energiaa ja työaika muutosten seuraamiseen ja oppimiseen
- Teenkö riittävän hyvin – opiskelijan – järjestelmän näkökulmista

OAJ:N AMMATILLISEN TOISEN ASTEEN HOKS-SELVITYKSESTÄ. JULKAISTU 9.11.2023

HOKS:n tullut uusia kirjaamisvaateita ja muutoksia - menee enemmän aikaa, kuormittaa.

”On keksitty uskomaton ikiliikkuja, joka paisuu ja syö resursseja entisestään”.

HOKS:n alkuperäinen tavoite on hämärtynyt.

HOKS:n tietosisältö (OKM): minim tiedot

Opiskelijan henkilö- ja yhteystiedot

- Sukunimi
- Etunimet
- Kutsumanimi
- (Henkilötunnus)
- Oppijanumero
- Osoite
- Postiosoite
- Kotikunta
- Sähköposti
- Puhelinnumero
- Huoltaja 1
  - etunimi
  - sukunimi
  - sähköposti
  - puhelinnumero
- Huoltaja 2
  - etunimi
  - sukunimi
  - sähköposti
  - puhelinnumero

HOKS:n laadinta-, hyväksymis- ja päivitystiedot

- HOKS:n laatija
  - etunimi
  - sukunimi
  - rooli
  - organisaatio
- HOKS:n päivittäjä (silloin, kun päivitetään asetuksen edellyttämiä tietoja)
  - etunimi
  - sukunimi
  - rooli
  - organisaatio
- HOKS:n ensikertainen hyväksyjä
  - etunimi
  - sukunimi
  - rooli
  - organisaatio
- HOKS:n päivitysten hyväksyjä (silloin, kun päivitetään asetuksen edellyttämiä tietoja)
  - etunimi
  - sukunimi
  - rooli
  - organisaatio
- Opiskelijan opiskeluoikeuden alkamispvm
- Suunniteltu koulutuksen päättymispvm
- HOKS:n ensikertainen hyväksymispvm
- HOKS:n päivityspvm (silloin, kun päivitetään asetuksen edellyttämiä tietoja)

Suoritettavan tutkinnon tai koulutuksen tiedot

- Tutkinnon tai koulutuksen perusteen diaarinumero
- Tutkinnon nimi
- Osaamisalan nimi (koodi)
- Tutkinnon osan nimi (koodi)
- Yhteisen tutkinnon osan osa-alueen nimi (koodi)
- Tutkinnon osaa pienempi osaamiskokonaisuus = ammattitaitovaatimus tai osaamistavoite (koodi)
- Valmentavan koulutuksen nimi (koodi)
- Valmentavan koulutuksen osan nimi (koodi)
- Ammatilliseen tehtävään valmistavan koulutuksen nimi
- Ammatilliseen tehtävään valmistavan koulutuksen kuvaus
- Ammatilliseen tehtävään valmistavan koulutuksen

- Sen suoritettavan tutkinnon osan nimi (koodi), johon tunnustettava osaaminen liittyy
- Sen suoritettavan yhteisen tutkinnon osan osa-alueen nimi (koodi), johon tunnustettava osaaminen liittyy
- Aiemmin suoritettujen tutkinnon perusteen diaarinumero
- Aiemmin suoritettujen tutkinnon nimi (koodi)
- Aiemmin suoritettujen osaamisalan nimi (koodi)
- Aiemmin suoritettujen tunnustettavan tutkinnon osan nimi (koodi)

- Suoritettavan tutkinnon osan nimi (koodi)
- Suoritettavan tutkinnon osan ammattitaitovaatimus (koodi), josta on poikettu eli jota opiskelija ei suorita
- Suoritettavan yhteisen tutkinnon osan osa-alueen nimi (koodi)
- Suoritettavan yhteisen tutkinnon osan osa-alue

(koodi) tai osa-alueen osaamistavoite (koodi), josta on poikettu eli jota opiskelija ei suorita

Tunnistamis- ja tunnustamisprosessin

- Kuvaus erityisen tuen tarpeesta
- Erityisen tuen muodot suoritettavan tutkinnon tai valmentavan koulutuksen aikana
  - tarvittava pedagoginen tuki
  - tarvittavat opetus- ja opiskelujärjestelyt
- Erityisen tuen alkamispvm ja päättymispvm
- Yhteistyötahot

niuksia tukevien opintojen nimi
niuksia tukevien opintojen kuvaus
niuksia tukevien opintojen kesto päivinä
niuksia tukevien opintojen ajoittuminen

innon osan nimi (koodi)
en osan näyttöön sisältyvän
sen osa-alueen nimi (koodi)
koulutuksen järjestäjän nimi

nimi
kuvaus

ammatillisen tutkinnon osan
taatimus (koodi)
yhteisen tutkinnon osan osa-alueen
e (koodi)

koulutusta hankkineen koulutuksen
ustaja

tiio

- Vastuullinen työpaikkaohjaaja
  - etunimi
  - sukunimi
  - rooli
  - organisaatio
- Koulutuksen järjestäjän edustaja
  - etunimi
  - sukunimi
  - rooli
  - organisaatio
- Muut ohjaukseen osallistuvat henkilöt (vastuullisen työpaikkaohjaajan ja koulutuksen järjestäjän edustajan lisäksi, erityisesti työpaikalla järjestettävä koulutus)
  - etunimi
  - sukunimi
  - rooli
  - organisaatio

190 kenttää!

- Osa kentistä ei näytä olevan asetuksen mukaisia (esim. osa yhteystiedoista, koodit, osa kuvauksista).
- Täytettävä määrä moninkertainen → tutkinnonosittain, näytöittäin, päivityksittäin...
- Osa tiedoista tulee valmiina.
- Kaikki kohdat eivät koske kaikkia, mutta...
- Koulutuksen järjestäjällä, opettajalla, suunnittelijalla, ohjaajalla jne....on silti

VASTUU

Opiskelijan pohjakoulutus

- ylin suoritettu tutkinto

Muu osaamisen osoittaminen

- Suoritettavan tutkinnon osan nimi (koodi)
- Suoritettavan yhteisen tutkinnon osan osa-alueen nimi (koodi)
- Suoritettavan valmentavan koulutuksen osan nimi (koodi)
- Osaamisen osoittamisen järjestäjän nimi (koulutuksen järjestäjän nimi ja koodi)
- Osaamisen osoittamisympäristön nimi
- Osaamisen osoittamisen ajankohta
- Osaamisen osoittaminen sisältö
  - osaamistavoite (koodi)

Osaamisen arvioinnin mukauttaminen

- Mukautettavan tutkinnon osan nimi (koodi)
- Ammattitaitovaatimus (koodi), jonka arvioinnin kriteereitä mukautetaan
- Yksilölliset arvioinnin kriteerit (1 - 5)
- Mukautettavan yhteisen tutkinnon osan osa-alueen nimi (koodi)
- Osaamistavoite (koodi), jonka arvioinnin kriteereitä mukautetaan
- Yksilölliset arvioinnin kriteerit (1 - 5)

- Suoritettavan tutkinnon osan nimi (koodi)
- Suoritettavaan tutkinnon osaan liittyvät keskeiset

työtehtävät

- Suoritettavan v
- Suoritettavan v (koodi)
- Suoritettavaan liittyvät keskeiset
- Suoritettavan n
- Suoritettavaan liittyvät keskeiset

Kelalle opintotuen seuranta

- Kelalle siirtynyt opintotuen seuranta – [Ammatillisen infomateriaali](#), [lukiokoulutuksen infomateriaali](#), [Kelan kysymyksiä ja vastauksia](#) ja [esite](#)
- Ensimmäiset selvityspyynnöt 9/2023
  - 1.11.2022 aloittaneet opiskelijat (paitsi alle 7 kk opiskelleet) - [lomake](#)
  - Opintoja alle 20 osp
  - Opva-opiskelijat poimitaan erikseen – osalle selvityspyyntö
  - Jos alle 2 osp, opintotuki keskeytetään 1.11.2023 alkaen
  - Oppilaitoksen todistus tarvitaan jos:
    - Opiskelijalla meneillään laaja opintokokonaisuus
    - Opiskelijalla ollut hylättyjä suorituksia
    - Opiskelijalla on hyväksyttävä syy opintojen viivästymiselle
  - Vastaamisaika 2 viikkoa
    - Oma vastaus: jos tiedot saatavilla Koski-palvelusta
    - Oppilaitoksen vastaus: jos tietoja ei Koski-palvelusta
      - Meneillään olevat keskeneräiset suoritukset
      - Hylätyt opintosuoritukset
      - Suunnitelma opintojen etenemisestä jatkossa
- Oppilaitokset
  - Sovittava toimintamalli: kuka hoitaa, millä resurssilla

Oppilaitosturvallisuudesta ammatillisessa koulutuksessa

Turvallisuutta oppilaitoksessa edistävät mm. koulutuksen järjestäjän laatimat:

- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Kriisitilanteiden toimintasuunnitelma
- Kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan vastainen suunnitelma
- Opiskeluhoitosuunnitelma
- Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelyistä
- Oppilaitoksen omat järjestyssäännöt
- Pukeutumisohje koulutuksessa (ettei vaatetus aiheuta vaaraa)

Lisäksi turvallista opiskelua tukevat OPH:n laatima

Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset ammatillisessa koulutuksessa

Opiskelijan on puolestaan

- suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti.
- käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.

Työsuojelulain mukaan opiskelijan on työntekijänä/opiskelijana noudatettava niitä määräyksiä, joita turvallisuudesta on annettu sekä yleensäkin noudatettava työssä varovaisuutta.

Lisäksi opiskelija on velvollinen ilmoittamaan havaituista vioista ja puutteista, joista saattaa aiheutua tapaturman tai sairastumisen vaara.

Käytännössä oppilaitoksissa (toivottavasti toteutuu kaikissa):

- turvallisuusjohtaminen on suunnitelmallista
- turvallisuudesta vastaavat on nimetty ja henkilöstön tiedossa, heidät tulee perehdyttää oppilaitosturvallisuusasioihin
- harjoitellaan puolivuositain poistumista ja sisälle suojautumista
- uudelle henkilöstölle ja opiskelijoille järjestetään turvallisuuskävely
- tulee olla vaaratilanteiden/poikkeamisten ilmoittamiseen järjestelmä ja seuranta (usein kännykkäsovellus)
- työturvallisuusohjeet ja kemikaalilistaukset päivitetty
- monia muita käytännön turvallisuuteen liittyviä toimia opiskeltavasta ammattialasta riippuen

MUTTA

- Fiilismittarin mukaan:
  - työpaikan väkivaltatilanteisiin kertoo saaneensa koulutusta vain 54 % vastaajista.
  - 18% vastaajista kertoo, ettei ole saanut lainkaan koulusta väkivaltatilanteissa toimimiseen
- Säännöllistä koulutusta tarvitaan! Jokaisen tulee saada tuntee olevansa turvassa työpaikallaan.
- Tänäkin syksynä on uutisoitu useammasta väkivaltatilanteesta oppilaitoksissa. Kuinka paljon niitä tosiasiaissa on, kun kaikista ei uutisoida?
- HUOM! Rehtorin oikeuksien kaventaminen (opiskelijan määräaikainen erottaminen Lak 93 §) heikentää turvallisuutta ammatillisessa.
- **Turvallisuus tehdään yhdessä** – mitä paremmin henkilöstö tuntee oppilaitoksen opiskelijat, sitä turvallisempi ilmapiiri oppilaitokseen saadaan muodostettua. **Lähiopetuksen, riittävän oppimisen tuen ja kohtaamisen merkitys on turvallisuusasia! Opettajamäärä ja opettajan läsnäolo tärkeää.**

Opiskeluhoolto

- Talousjohtajilta saadun tiedon mukaan ammatillisiin oppilaitoksiin ei ole ryhdytty palkkaamaan korvaavaa henkilökuntaa **kuraattoreille**
- Osa koulutuksenjärjestäjistä on kuitenkin palkannut mm. yhteisövalmentajia, valmentajia (Valtion erityisavustus yhteisöllisen opiskeluhoollon vahvistamiseen ja kehittämiseen) Huom! Erityisavustuksen kriteereissä on nimenomaisesti kielletty korvaamasta jo olemassa olevaa toimintaa
- Yhdyspinnat hyvinvointialueelle eivät toimi parhaalla mahdollisella tavalla – vastuissa ja tiedonsiirrossa on keskeisiä haasteita
  - Kun yhdyspinnat eivät toimi – koulutuksen järjestäjälle syntyy paine ratkaista opiskeluhooltoon liittyviä akuutteja ongelmia, vaikka rahat on siirretty hyvinvointialueille
  - Koulutuksenjärjestäjät ja opettajat kuormittuvat yhä enemmän